

obekant, men pålitliga dokumenter utvisa, att densamma en tid blifvit buren af Frälsaren. En prest, som betviflat kjortelns undergörande förmåga, har blifvit exkommunicerad. Låt se, huru många för toffelns skuld dömas till helfvetets eld. Man lär i det kära fäderneslandet högligen förvånas öfver en sådan afgudadyrkan, icke besinnande, af huru mycken vidskepelse här öfverflödar. Eller hvem kan t. ex. bevisa mera för en bit papper och trycksvärta, än för en toffel, om känslan är det bevisande. Kjorteltillbedjarnes fromhet kan säkert mäta sig med hvilken annan som helst.

10

175 HVARJEHANDA REGISTER.

Saima n:o 3 16.1 1845

Bland de för menskligheten mest välgörande påhitt är utan tvifvel landets Tidningar omsorgsfulla inregistrerande på årets slut af alla de för samma mensklighets uppehälle och förkofran vigtiga godbitar, hvilka högst desamma under årets lopp till dess bespisande täckts frambara. Det är icke nog, att resp. Redaktioner ordentligen matat visdom i det nu lefvande släktet, den beredes äfven för det kommande så lättfången och lättsmält, som nutidens barnabarnsbarn kunna önska sig den. Står der icke i ett sådant register på det tydligaste utmärkt, hvar en dylik ännu icke i andra afseenden påtänkt finnoman skall finna »fosterländskt innehåll» och »finska intressen», hvar en universitetsprofessor i 21-sta seklet skall finna »litteratur», ja tillochmed »litteratur och konst,» hvar en Allehandists sonsonssonson skall få reda på det så sparsamt kringströdda »Allehanda» och det »blandade innehållet», hvilket sistnämnda nu aldrig mera löper fara att bortblandas.

20

Det är ortroligt, hvilka misstag denna Tidningarnes så utomordentligt sinnrika registeromsorg förebygger. Föreställ dig blott värdaste läsare eller älskvärdaste läsarinna, huru din nämnda sonsonssonson sitter der i sin varma kalott och nattrock, vändande sina af läselust tindrande ögon ifrån H. T. till B. T., ifrån B. T. till H. T. Han kunde, sagde din afkomling, vara visare vid 50 år, än du har i sinnet att blifva det vid 90, utan att likväl kunna i dem skilja det ena allehanda från det andra. Men låt honom blott af misstag börja från slutet, och han vet genast till punkt och pricka, att han i H-fors Tidningar för 1844 på tjugu och nio, i Borgå Tidning på sex och tjugu ställen finner de »Finska intressena» och det »Fosterländska innehållet», samt att detta, sparbanksförvaltningar o. s. v., är något helt annat än Allehanda, hvaraf han i det sednare bladet omöjligen kan uppleta mer än trettiotvå stumpar i hela årgången. Ja än mera! Om en sådan det tjugundeförsta seklets man vill historiskt utreda, hvar den berömda N. N. varit pastor, eller när en annan ännu utmärktare historisk N. N. blifvit Hofråd, så kan han med största bekvämlighet, ja så att säga i sotmörkret, känna sig före bland samma förträffliga Registers Stiftsnyheter och Befordringar. Kurser, torgpriser, allt finner han här fullständigt. Vill han på »auktion» öfverkomma en ny kalott för godt pris, så behöfver han blott efter Registrets anvisning taga upp de flesta nummer af H. T. för 1844.

30

40

50

Men då ingen sol lär vara utan fläck, så bör det icke heller läggas vederbörande redaktioner serdeles till last, att en sådan man stadnar i förlägenhet, om han önskar sig »Rum att hyra» eller vill blifva upphittaren af något »förloradt»; ty dertill ger honom Registret, tyvärr!

icke den minsta anvisning. Man bör dock, som sagdt, hellre beklaga än tadla denna ouppmärksamhet af de resp. Redaktionerna. Deremot är det en billig fordran på deras omtanka för efterverlden, att de i Registret med några ord hade antydt, hvar t. e. sjelfva Helsingfors och Borgå Tidningar kunna återfinnas, om så olyckligt hände, att dessa på det tjugundeförsta seklet råkade hafva gått förlorade, den då lefvande menskligheten till sorg och skada. Betänk värdaste läsare, huru din afkomling då skall skjuta kalotten från ena örat till det andra och bekymrad fråga: »hvem i Herrans namn har tagit de Finska Tidningarne för 1844?»

176 SPIONEN.

Saima n:o 3, 4, 5, 6, 7 och 8 16., 23. och 30. 1, 6., 13. och 20. II 1845

I.

Med en nittonårig ynglings lätta sinne vaknade den unga fältväbeln ur den första ostörda sömnen, sedan åtta dagar tillbaka. Han tillhörde den tropp, hvilken under hylten Malms anförande hade gjort ett tåg inåt Karelen, för att från denna sida skydda den starka ställningen vid Toivala. Det bord, på hvilket han hvilat sina trötta lemmar, var ingen svandunsbädd, och en gryende edsformel, som dess ovänliga hårdhet aflockade honom, ingen morgonbön. Men med öfvadt tålmod vände han andra sidan af sin unga kropp mot den sparsamt strödda halmen på bordet, tänkte på sina älskade och bad i en suck för deras välfärd en bön, icke mindre andaktsfull, än en »omvänds» trallande af en hel Zions sång.

Ingen sömn ville dock mera infinna sig, oaktadt den ljufliga musiken af trettiofyra på golfvet liggande soldaters snarkande. Dessa trettiofyra voro återstoden af hela kompaniet, hvilket krigets skiften redan nu hade medtagit. En yngling sådan som vår fältväbel hade bort känna en viss stolthet vid åhörandet af den eljest störande musiken; ty det var dock något att vara dessas förman, hvilka stormat vid Revolaks, stått i kulregnet vid Pulkkila, återtagit Kuopio, gjort öfverrumplingen vid Paukarlaks och fäktat vid Heikka. Men på denna tid lärde sig de skägglöse att räknas till de tappas skara, och det skulle mera förvånat dem att föras till de bragdlösa än någon ungpilt i vår tid att misstänkas för annat mod än polkans och de breda frackskörtenas.

Så låg fältväbeln omgifven af hylteskaran utan att på den bekosta en enda tanke. Men hans drömmar flögo öfver till det lugna hemmet, der han viste, att en öm moder vid åsynen af hvarje gevär med tårar bad Guds englar skydda honom den älskade, der han såg henne besöka den öfvergifna vindskammaren, ordnande täcket på bädden och hvarje klädstycke i dragkistans lådor, lifligt öfverdrifvande de mödor och umbäranden, han hade att utstå, der han hörde den blonda glada systemns sång plötsligt afbrytas vid åtanken på de faror, som omgäfvade honom, och der – ja der han väl anade, att hennes mörklockiga väninna, hon med det stolta svärmande hjertat, stundom såg in, angelägen att visa sig värd en ung fosterlandsförsvarares kärlek, men ur stånd att dölja sin oroliga nyfikenhet angående hans öden, ömsom rodnande och bleknande vid berättelsen om krigets vexlande skiften. Att nu vara alla dessa så nära, så att blott några timmars fart kunde föra honom i deras krets, utan någon möjlighet att vinna denna sällhet helst för en enda minut, sådant skulle fyllt äfven ett manligare sinne